

Viherympäristöliitolle
Viite: Lausuntopyyntö

PIHAN YLEINEN RAKENTAMISTAPAOHJE **LAUSUNTO / Suomen Arkkitehtiliitto SAFA**

Yleistä

Suomen Arkkitehtiliitto toteaa, että teoksessa on käsitelty ansiokkaasti ja laajasti suunnittelun ja toteutuksen lisäksi myös asiaan liittyviä lakeja, normeja ja viranomaismenettelyjä. Ohjeella näyttää olevan kunnianhimoinen pyrkimys kattaa kaikki pihasuunnitteluun liittyvät asiat.

Luvut 9.1 "Maisemamaakunnat" ja 9.3 "Aikakauden rakennusperinne" ovat ohjeen antoisinta sisältöä. Luku 10 "Pihasuunnittelussa huomioitavaa" on varmasti monessa yhteydessä käyttökelpoinen yhteenveto pihasuunnitteluun liittyvistä seikoista, normeista ja ohjeista. Toisaalta luku paljastaa sen byrokraatia- ja määräysviidakon, jossa nykyään suunnittelijat joutuvat tarpomaan. Byrokraatian voimakas korostuminen luettavana olleessa Rakentamistapaohjeessa herättää ajatuksen, että taustalla on - tiedostettu tai tiedostamaton - halu osoittaa, kuinka vaativaa pihasuunnittelu onkaan ja siten perustella mm. kohdassa 7.2.3 laatikoitua suositusta pihasuunnittelijan pätevyysvaatimuksista.

Julkaisun käytettävyys

Alkupäässä lukemista rasittaa tekstin rakenne, se että samat asiat toistetaan eri pihatyyppien yhteydessä, joskus jopa sanasta sanaan. Toisaalta, mikäli oli tarkoitus mahdollistaa kunkin pihatyyppien ohjeiden käytön kokonaisuudesta erotettunakin, lienee ratkaisu perusteltu. Taiton muokkaaminen erillisiä osuuksia korostavaksi ja erillisten kehystettyjen "infolaatikoiden" lisääminen saattaisi kuitenkin sujuvoittaa käytettävyyttä, samoin kuin etenkin alkuosan asiasisällön päällekkäisyyksien ja toiston karsiminen.

Julkaisun käytettävyyttä suunnittelukäsikirjana parantaisi myös, jos pihasuunnitteluun liittyviä perustietoja lisättäisiin (esim. eri olosuhteisiin sopivista kasvityypeistä täsmennetty luettelo) ja julkaisun asiajärjestystä ja jäsennöintiä muokattaisiin loogisemmaksi. Esimerkiksi lait, normit yms. olisi hyvä koota alkuun, ja niiden jälkeen siirtyä varsinaisiin suunnitteluasioihin.

Muutamia huomioita julkaisun eri luvuista

4.1 Lasten leikkipaikat

Lause "Tonteilla joilla on kaksi tai useampia asuntoja tulee olla leikkialue" toistuu eri pihatyyppien yhteydessä. Toteamus voisi olla joustavampi maankäyttö- ja rakennuslain hengessä, tai ainakin se tulisi perustella.

4.1 Pintamateriaalit

Eri pihatyyppien yhteydessä toistetaan lause: "Rakennuksen seinänvierusta on suositeltavaa kivetä tai päällystää sepeli- tai murskepinnalla rakennuksen perustusten kuivana pysymisen

vuoksi”. Myös tällainen ohje on syytä perustella. Miten vettä läpäisevän pinnoitteen käyttö auttaa perustusten kuivana pysymistä?

4.1 Aidat

Eri pihatyyppien yhteydessä esiintyvä lause “Mikäli aidoille ei ole esitetty vaatimuksia (kaavamääräyksissä, rakentamistapaohjeissa) ne voidaan sovittaa tontin rakennuksiin sopiviksi” on epämääräinen. Tavoitteena tulisi olla, että aidat tulee aina sovittaa sopiviksi tontin rakennuksiin, riippumatta siitä onko niistä määräyksiä tai ei. Aidat eivät ole erillisiä itsenäisiä rakennelmia, vaan osa kokonaisuutta.

4.1 Nurmialueet

Nurmialueisiin liittyvien kappaleiden lopussa lause “Nurmikko vaikeuttaa kasvien kasvua ja nurmikon hoitoa” vaatii vielä hiomista.

4.2 Julkisten rakennusten pihat ja yritysympäristöt

Saatto- ja huoltoliikenne, pelastustiet, pysäköinti -otsikon alla määritellään pensaskaistojen leveydeksi vähintään 2,5 metriä. Muualla vastaavassa kohtaa tekstissä on ollut ohje 2m.

Lisäksi tekstiin on jäänyt muutamia kirjoitusvirheitä:

4.1.4 Kerrostalojen pihat, Pyykin kuivaus “Erillinen pyykin kuivauspaikka tulisi olla myös sisätiloissa”, kirjoitusvirhe.

4.1.5 Vanhusten palvelutalojen pihat, Pääkäytävät ja vaihtoehtoiset reitit, “Varusteet tulee sijoittaa kulkuväylän sivuun kontrastimateriaalivyöhykkeelle”, kirjoitusvirhe

4.2.2 Koulujen pihat, Saatto- ja huoltoliikenne sekä pelastustiet, “Istutukset eivät saa peittää näkymiä”, kirjoitusvirhe.

9.3.2 Maalaistalojen pihat, “...oppaita, joissa oli mallipiirros tai pari kasvimaasta, puutarhaa tai koko pihaakin varten”, kirjoitusvirhe

“Maaseudulla 1900-luvun kahtena ensimmäisenä vuosikymmenenä alkoivat kotipuutarhat yleistyä” sanajärjestyksestä voisi tarkistaa.

Helsingissä 28. helmikuuta 2008

Suomen Arkkitehtiliitto

Rakennussuunnittelun toimikunta